

**DIFFERENSIAL YONDOSHUV TIBBIY TA'LIM TALABALARINI
EKOLOGIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI**

Kodirova Muxabbat Matkarim qizi

Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti.

Mavzuning dolzarbligi: Oliy o'quv yurtlari o'quv jarayonini tashkil etishning asosiy uslubiy va didaktik tamoyillari ishlarda o'z aksini topgan. Ishlarda talabalarning ekologik kompetensiyasini shakllantirish bo'yicha ishlarning tahlili shuni ko'rsatdiki, talabalarning ekologik kompetensiyasini shakllantirish oliy ta'limning strategik maqsadlaridan biridir

Talabalarning ekologik kompetensiyasini shakllantirish barqaror rivojlanish ta'limining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib, uning o'n yilligi BMT tomonidan 2005-2014 yillarda e'lon qilingan. Ekologik kompetensiya kelajakdagi mutaxassisga hayotiy va ish sharoitlarini barqaror rivojlanish tamoyillariga bo'ysundirib hal qilishga imkon beradi. Jamiyatning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishi va atrof-muhitni muhofaza qilishni muvofiqlashtirish ekologik ta'limga alohida e'tibor berishni talab qiladi.

Tadqiqot maqsadi: Ekologik kompetensiyani rivojlantirish texnologiyasida beshta asosiy komponentni ajratish mumkin: maqsadli, asosli, protsessual, tashkiliy, diagnostika.

Ekologik kompetensiyani rivojlantirishning umumiy maqsadi ekologik shaxsni shakllantirish uchun pedagogik shart - sharoitlarni yaratish - ekotsentrik tipdagi ekologik ongni tashuvchisi, ekologik faoliyatning ekologik qadriyatlari va ma'nolari, ekologik fikrlash, ekologik madaniyat, aks holda-qobiliyatli va qobiliyatli shaxsni shakllantirish uchun. "Inson – tabiat" tizimining o'z - o'zini rivojlantirishning ajralmas, qo'shma sub'ekti sifatida harakat qilishga tayyor bo'lib, uning shakllanishida rivojlanishning umumiy tabiiy tamoyillarini ham, inson mavjudligining tabiatini ham anglaydi.

Tadqiqot natijalari: Aqliy hujum deyarli barcha mashg'ulotlarda qo'llaniladi – iloji boricha ko'proq yechimlarni ifoda etishga taklif qilingan o'quvchilarning

faolligini rag'batlantirishga asoslangan berilgan muammoni hal qilish usuli. Masalan, shamol guliga qarab, ifloslanish manbasiga nisbatan xonadagi yotoqlarning to'g'ri joylashishini aniqlash uchun aniq vaziyatlar taklif etiladi.

Interfaol ta'lim guruhning o'zaro ta'sir usulini o'z ichiga oladi. Loyiha ekspertizasi va sanitariya qonunchiligidan mustaqil foydalanish jarayonida talabalarning birgalikdagi faoliyati har kimga o'z shaxsiy hissasini qo'shishga imkon beradi. Bilim almashinuvi mavjud, ammo o'qituvchining faoliyati talabalar faoliyatiga yo'l ochishi kerak.

Xulosa: Talabalarning ekologik kompetensiyasi shaxsning murakkab xususiyati sifatida kasbiy bilim, ko'nikma va amaliy yo'nalishning funksional fazilatlarini o'z ichiga oladi; "tabiat – inson – jamiyat" megatizimiga jalb qilish darajasi, shuningdek, ekologik izchil faoliyatni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan, kognitiv birlikda tizimli ravishda kontent-axborot, reflektiv faoliyat va motivatsion-qiymat komponentlari ifodalangan shaxsiyat fazilatlarini bilan tavsiflanadi.

Modelni amalga oshirish samaradorligiga to'rtta pedagogik shartlarning kombinatsiyasi mavjud bo'lganda erishiladi: innovatsion ta'lim texnologiyalari asosida talabalar uchun dasturiy ta'minotga asoslangan ekologik ta'limni ishlab chiqish; ta'lim va ekologik vazifalar tizimidan foydalanish; turli ekologik va iqtisodiy tizimlarni modellashtirish asosida ishbilarmonlik o'yinlaridan foydalanish; mutaxassislik fanlarini o'zlashtirish jarayonida talabalarning reflektiv faoliyatini tashkil etish va pedagogik aks ettirishdan mutaxassislarning kasbiy mahorati va ekologik kompetensiyasini shakllantirish omili sifatida foydalanish